

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ АГРАРНОГО СЕРВІСУ

А.М. Федорчук, магістрант
науковий керівник:
М.Ф. Плотнікова, к. е. н., доцент
ЖНАЕУ

Постановка проблеми. Проблеми обслуговування підприємств суспільного сектору викликана недостатнім рівнем якісного забезпечення товаровиробників. Умови, що дозволяють підвищити ефективність наданих послуг з економічної, соціальної та екологічної точки зору викликають постійну увагу як з боку державних органів влади, виробників, так і постачальників робіт і послуг. Тому будь-які дослідження, пов'язані із сутністю та основними поняттями сервісного обслуговування, проблемами формування необхідності обороту в агропромисловому виробництві великої кількості ресурсів, вибором форм господарювання та методів управління ними, є безумовно актуальними.

Сфера аграрного сервісу є в зоні інтересу багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників, серед яких найбільш відомі праці П.О. Мосіюка, Я.К. Білоусько. Безпосередньо економічні аспекти суб'єктів господарювання вивчають українські вчені, зокрема, В.Г. Андрійчук, Ф.В. Горбонос, М.Я. Дем'яненко, В.К. Збарський, О.І. Здоровцов, Р.А. Івану, А.А. Ільєнко, Л.І. Касьянов, О.Ф. Лопатина, В.І. Мацибора, К.П. Оболенський, А.О. Павленчик, В.А. Павчак, В.О. Питулько, В.Е. Поплавські, П.П. Русак, В.Л. Товстопят, С.В. Фраер, А.А. Чалий, Г.В. Черевко, В.І. Шиян та інші. Однак, недостатньо уваги приділено прикладним умовам господарювання сільськогосподарських підприємств, що конгломерують суспільні процеси або делегують повноваження на засадах трансакційних витрат чи соціального капіталу.

Основний матеріал. Складність фізико-біологічних процесів, які відбуваються в рослинних і тваринних організмах при формуванні кінцевого аграрного продукту, об'єктивно зумовлює необхідність обертання в процесі виробництва величезної кількості виробничих ресурсів – технічного, хімічного, енергетичного, фізичного та біологічного планів. Частина з них відтворюється в аграрних господарських структурах, а частина штучно створюється поза сільськогосподарською сферою, переважно в промисловій сфері. Технічні засоби, паливо і мастила, хімічні препарати є результатом не аграрної, а промислової праці. Проте без їх використання сільськогосподарське виробництво не може ефективно функціонувати [1, с. 44–48; 2, с. 108]. Реалізація виробничо-посередницької функції суб'єктами сервісного забезпечення створює оптимальні умови господарювання та активує товарообмінні та ресурсообмінні процеси, що дозволяє досягати підвищення якості сервісного обслуговування, його оперативності, збільшенню виробництва валового внутрішнього продукту, зміцненню національної економіки [3, с. 250]. Функціональна орієнтація агросервісних підприємств є різноманітною і часто-густо не має вузькоспеціалізованої направленості на сільськогосподарського виробника, що призводить асиметрій та диспропорцій базового розвитку, а відсутність чітко вираженої стратегії розвитку аграрного сектору ускладнює функціонування сільськогосподарських товаровиробників, зокрема, малих та середніх внаслідок неузгодженості їх діяльності з іншими учасниками суспільних процесів.

В економічній науці поняття аграрний сервіс впливає зі змісту англійського слова “service”, спорідненого від serve – служити, обслуговувати. Отже, коли йдеться про аграрний сервіс, то мається на увазі надання аграрним товаровиробникам виробничих послуг, види цих послуг та що зумовлює об'єктивну їх необхідність. Діяльність базових законів попиту і пропозиції на ринку агросервісних послуг формує кон'юнктуру, що визначає перспективи їх становлення. Постійний моніторинг ринкових умов засвідчує

адміністративно-економічну автономність та самостійне обрання стратегії щодо підвищення конкурентоспроможності, рентабельності та управління ризиками [4].

Оптимізація розподілу ресурсного забезпечення та підвищення продуктивності праці та її мотивації можлива через впровадження інноваційних підходів в управлінні та виробничій діяльності, підвищенні інвестиційної активності учасників, зокрема через реалізацію ідеї «Родова садиба», коли створення обслуговуючих кооперативів є базисом для розбудови місцевої громади та забезпечення якісними послугами сільськогосподарських товаровиробників. Розміщені на одній території, учасники суспільних процесів несуть не лише економічну, а й соціально-етичну відповідальність, що підвищує рівень виваженості управлінських рішень та їх довгостроковий характер.

Доповнення процесу управління аграрним сервісом є здоров'я населення, зокрема через екологізацію діяльності, в тому числі за рахунок екологічного будівництва, зведення споруд, які поряд з економічною складовою передбачають інфраструктурні системи відновлювати здоров'я людей (рис. 1).

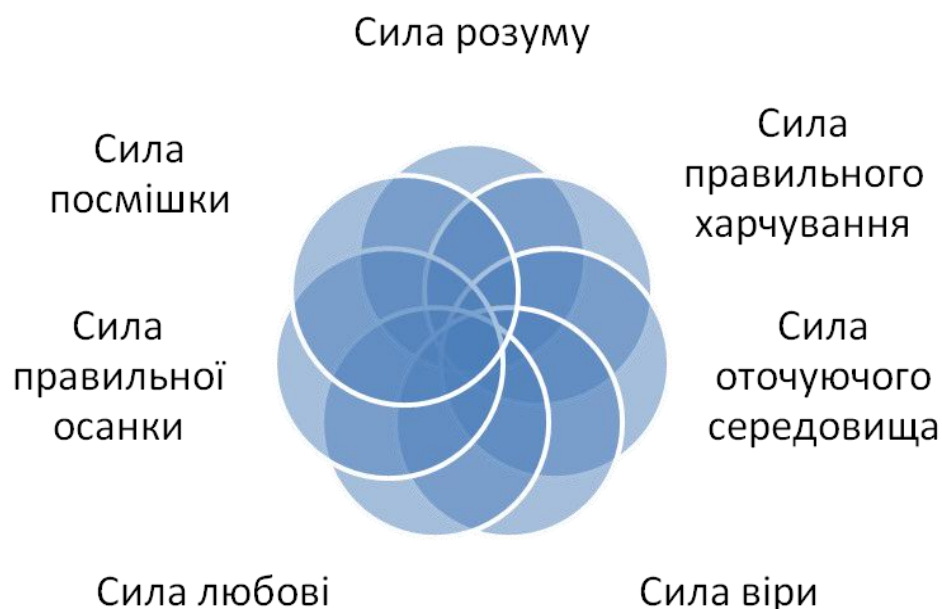

Рис. 1. Сили, що розкривають потенціал особистості підчас реалізації практики «зеленого» аграрного сервісу

Зокрема, глина має вібрації здорової людини, тому корисно їсти з неглазурованого глиняного посуду, жити в глиняних будівлях (наприклад, саманні будівлі трипільців, відтворені в сьогоденні дозволяють вивчати історію та культуру народу, розкриваючи ази архітектури, а отже, фізики, математики, креслення тощо), лікуватися глиняними ваннами та масками, споживати глину як сорбент та багато іншого корисно та традиційно практикується як в медицині, так і рекреаційно-оздоровчій й профілактичній діяльності людей. Тому практика зеленого аграрного сервісу є прикладом та механізмом розвитку потенціалу територіальної громади, бюджетного наповнення та/або підвищення розвитку людського капіталу за одночасного підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців на ринку праці внаслідок набуття практичного досвіду та навичок суспільно-корисної діяльності в ігровій, конкурсній чи творчо-пошуковій формі.

Мальовнича історико-культурна спадщина українського села, збережені народні традиції, ремесла та промисли розширюють світогляд та є базисом для перенесення

спадщини, старовинних самобутніх традицій та культури на новій світоглядній основі у діяльність молоді сьогодення. Знання лікувально-рекреаційних ресурсів, в тому числі лікування травами, закалювання, милування чудовими краєвидами привчає молодь до патріотизму по відношенню до своєї Малої батьківщини, країни, планети в цілому, сприяє поліпшенню умов та якості життя населення в містах, в тому числі за рахунок набуття практичних навичок спілкування зі свійськими тваринами, опанування традиційного реманенту, методикам проживання за безвідходної життєдіяльності та незалежності від комунальних структур. Становлення свідомої досвідченої гармонійно розвиненої особистості, що сформувала в собі честь та гідність поряд з доброзичливістю та гостинністю розкриває можливості самореалізації, в тому числі з позиції самозайнятості, підприємницької активності, приватної ініціативи, доручення до процесів управління територією (наприклад, через механізм публічного управління), самовизначеності, підвищення соціальної відповідальності за власне життя та навколишній простір дозволяє в довгостроковій перспективі уникнути «плинності» молоді за межі країни, відродити та зберегти культурну спадщину.

Висновки. Отже, організація ефективних агросервісних формувань передбачає не лише забезпечення первинним капіталом, ресурсним потенціалом, необхідним обсягом інвестицій, але й наявністю інноваційно-креативного підходу до реалізації цілей та задач суб'єктів господарювання в умовах високо конкурентного середовища. Трансформація ринкового середовища в умовах глобалізації та децентралізації суспільного простору висуває якісно нові вимоги до виробників, зокрема, системний підхід до соціально-екологічної відповідальності за прийняті управлінські рішення та становлення динамічно активно адаптаційного резонансного характеру. Тому універсальним вбачається реалізація практики публічного управління розвитком як територіальних громад, так і суб'єктів господарювання, що успішно себе зарекомендували у практиці створення родових садиб та родових поселень.

Список використаної літератури:

1. Плотникова М.Ф. Направлення многофункціонального розвитку сільських територій / М.Ф. Плотникова // PROGRESS. – 2013. – № 1–2. – С. 44–48.
2. Плотникова М. Ф. Каталізатори інвестиційно-інноваційного розвитку на сільських територіях / М.Ф. Плотникова // Стратегія економічного розвитку України. – 2016. – № 39. – С. 107–117.
3. Присяжнюк О. Ф. Інноваційно-проектний вектор стійкого сільського розвитку / О. Ф. Присяжнюк, М. Ф. Плотникова // Наук. пр. Полтавської держ. аграр. акад. Сер. Екон. науки. – 2014. – Вип. 1 (8), т. 1. – С. 246–255.
4. Nitsenko V. Business Model For A Sea Commercial Port As A Way To Reach Sustainable Development Goals / V. Nitsenko, I. Nyenno, I. Kryukova, T. Kalyna, M. Plotnikova // Journal Of Security And Sustainability Issues. – 2017. – Volume 7, Number 1. – P. 155–166 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4\(13\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4(13)) (ISSN 2029-7017 print/ISSN 2029-7025on-line)